

ALPARSLAN TÜRKEŞ'E GÖRE TÜRK DÜNYASI VE TÜRK BİRLİĞİ

Prof. Dr. İsmail YAKIT

Akdeniz Üniversitesi E. Öğretim Üyesi/ANTALYA

ismailyakit@gmail.com

www.ismailyakit.com

Ankara'da 1970'li yılların başında hem fakültemizde hem de kaldığımız Site öğrenci yurdunda Kerkük'ten okumak için gelmiş arkadaşlarımız vardı. Onlarla zaman zaman bir araya gelip sohbet ederdik. Onlar, *“Her Kerküklünün evinde Türk Bayrağı, Atatürk'ün resmi vardır. Son yıllarda Alparslan Türkeş'in de resmi bulundurulmaya başlandı. Bizler, bir gün Kerkük'le Türkiye bir olacak. Türkler gelip bizi kurtaracaklar diye beklemekteyiz”* demişlerdi. Bu arkadaşlar bizlerle daima bir arada görülmekten çekinirlerdi. Gizli Irak polisinin kendilerini takip ettikleri korkusu içindeydiler. Biz de kendi aramızda, Başbuğumuzun aynı zamanda Türk dünyasının da başbuğu olduğunu bilir ve ona inanırdık.

Başbuğ, fikirlerinin kaynağını *“Büyük Türkoğlu”* diye adını minnetle andığı Gaspıralı İsmail Bey'den, Ahmet Ağaoğlu'ndan, Hüseyin-zade Ali Bey'den, Akçuraoğlu Yusuf'tan, Ziya Gökalp'ten ve Mustafa Kemal Atatürk'ten mülhem Türkçülük fikirleri ve dış Türkler ayrı bir önem arz etmekte idi.

Başbuğ Türkeş, bizlere yaptığı konuşmalarda ve seminerlerinde dış Türkler konusuna mutlaka değinirdi. Onların esaretten kurtulmaları gerektiğini (o tarihlerde Sovyetler Birliği henüz dağılmamıştı.), kendi bağımsızlıklarını almalarının en insani ve tabii hakları olduğunu söylerdi. Türkler, hürriyetlerini almalı, kendi aralarında her türlü irtibatı kurmalı, aynı dili konuşmalı, kültürel, ticari ve siyasi ilişkilerde bulunmalıydı. 1944 *“Turancılık”* davasının maksatlı olduğunu vurgulardı.

Türkeş'in bu düşüncesi hem kitaplarında hem de konuşmalarında zaman zaman yer alırdı. Mesela **“9 Işık”** ın ilk maddesi olan *“milliyetçilik”* teki Türk tanımı şöyledir. *“Kalbinde yabancı bir milletin özlemine, özentisini taşımayan, kendisini Türk hisseden, Türklüğü benimseyen, Türk milletine ve Türk devletine hizmet aşkı taşıyan herkes Türk'tür. İşte Türk milliyetçiliğinin temel görüşü budur. Bu görüş ışığında olayları değerlendirmek zorunluluğu vardır”* diyordu. Türk kavramını bu şekilde tanımladıktan sonra Türk milliyetçilerinin sınırlarımız dışında kalan diğer soydaşlarımıza karşı nasıl olmalıyız bunun da yollarını gösteriyordu. Nitekim diyordu ki: *“Türk milliyetçileri sadece Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde bulunan Türklerle mi ilgilenenektir? Türkiye Cumhuriyeti sınırları dışında kalan Türklerle ve bunlara karşı tutumumuz ne olmalıdır? Bu sorulara verilecek cevap şudur: Türk milliyetçiliği, dünya üzerinde nerede Türk varsa onlarla ilgilidir. Onlara karşı derin bir sevgi ve ilgiyle doludur. Dünyanın neresinde Türk varsa bu Türklerin iyi durumda olmaları, bu Türklerin yükselmeleri, korunmaları, kendilerine mümkün olan her çeşit yardım ve*

desteğin sağlanması Türk milliyetçiliğinin şaşmaz düsturudur. Ancak Türk milliyetçiliği Türkiye Cumhuriyeti sınırlarında dışında bulunan Türklerle ilgisinde ve münasebetlerinde, bu ilgi ve münasebetlerin Türkiye Cumhuriyeti'ni tehlikeye sokmayacak, Türkiye Cumhuriyeti'ne zarar vermeyecek şekilde yürütülmesi prensibini esas alır. (Alparslan Türkeş, Dokuz Işık/ Milliyetçilik)

“Yurdumuzda iç politika mücadeleleri, politika menfaatleri dolayısıyla Türk milletinin yüksek davaları çiğnenmiştir; zarara sokulmuştur. Türkiye’de Turancılık görüşleri hakkında yalan yanlış iddialar ortaya atılmış ve Turancılık düşüncesi, Turancılık fikri kötü, zararlı bir düşünce olarak Türk milletine tanıtılma yoluna gidilmiştir. Yunanlılar için Enosis neyse, Ruslar için Panislavizm neyse, Almanlar için, Alman Birliği neyse, Araplar için Arap Birliği neyse, İranlılar için Panaryanizm neyse, Türkler için de Turancılık odur.” (Alparslan Türkeş, Dokuz Işık/Milliyetçilik). Bu sözlerinin devamında Türkeş, bu davanın haklılığı konusunda diğer milletlerden örnekler de verir. Nitekim diyor ki: “Ruslar için suç ve kusur olmayan, Almanlar için suç ve kusur olmayan, Yunanlılar için suç ve kusur kabul edilmeyen, Araplar için suç ve kusur kabul edilmeyen, daha birçok milletler için suç ve kusur kabul edilmeyen kendi milletinden olan insanların kölelikten kurtulması ve yakın kültür birliği içinde, yakın işbirliği içinde bir varlık haline gelmeleri düşüncesi, ülküsü Türkler için neden kötü gösteriliyor? Neden bir suçmuş gibi Türk kamuoyuna takdim ediliyor? Hiç şüphesiz bunu yapanların bir kısmı haris siyasi menfaatleri için Türk milletinin bu büyük ülküsünü istismar etmişler, kötülemişlerdir. Diğerleri de Türk düşmanlarıdır. Yabancı kölelik rejimlerinin içimize sokulmuş kölelik tellallerıdır ki, bunların başında komünistler gelmektedir. Bunlar Turancılık düşüncesinin baş düşmanıdır. Her yerde bu fikri gülünç göstermeye, bu fikrin Türkiye için tehlikeli olduğunu göstermeye çalışarak Türk milletinin gücünü meydana getiren milli düşünceyi tahrip etmek çabasını göstermişlerdir.” (Alparslan Türkeş, Dokuz Işık/ Milliyetçilik)

Türkeş, Kıbrıs konusunda Yunanlıların Enosis ideallerinden dolayı, Türkiye’ye 63, Yunanistan’a 850 km. uzaklıkta olan Kıbrıs’tan vazgeçmediklerini söyler. Hâlbuki Kıbrıs, tarihte 400 yıl Türk toprağı olarak kalmış ama hiçbir zaman Yunanistan’a ait olmamıştır. Bu konuda dış politikadaki yapılan hataları anlatırken şunları söyler: “ Yunanistan adanın tümünü Türkiye’ye bıraksa bile tarihi jeopolitiğinden hiçbir şey kaybetmez. Buna karşılık Türkiye’nin Ada’dan taviz verdiği her karış toprak, tarihi jeopolitiğine göre kesin bir kayıptır. Hâlbuki biz bugün 1/3’e karşı Enosis münakaşasına oturuyoruz. Kıbrıs’ın en az 2/3’ünü Yunan Devleti tarihte ilk defa almaktadır. Bu durumda birkaç gün önceki askeri başarıya değil, yakın tarihteki kayıplarımıza bakarak ve ‘neden Türkiye kazandı?’ sorusu yerine, ‘20 Temmuz’a kadar neden hep Yunanistan kazandı?’ diye sormak gerekir. Bu sorunun cevabı da ‘Çünkü Yunanlının Megalo İdea’sı vardı. Türkiye ise evlatlarına milli ülkü telkininden – bilhassa son yıllarda- kaçınmıştı’dan ibarettir” (A. Türkeş, Dış Politikamız ve Kıbrıs, İstanbul, 1975, s. 318-319).

Başbuğ, her milletin kendi birliği için ideolojisini ortaya koyduğunu, dış politikasını ona göre geliştirdiğini belirtir. Dolayısıyla Türkiye’nin de Türk birliğine dayalı temel bir dış politikası olmalıdır görüşündedir. Türkler için Türk birliğinin bir hak olduğunu altını çizerek belirtiyor. Tabi ki bu birlik, coğrafi sınırları tamamen kaldırarak, onları tek

bayrak ve tek yönetim altına almak şeklinde olmayacaktır. Bu zaten real anlamda mümkün değildir. Bizim onlarla ilgilenmemiz, insani, kültürel, ekonomik, sosyal ve siyasi işbirliği halinde gerçekleşebilir. Onların haklarını Birleşmiş Milletler önüne getirip, savunmamız şeklinde olabilir. Onlarla Ortak Pazar kurulabilir. Kültürel ve tarihi beraberlikten dolayı pek çok etkinlik yapılabilir. Elbette bu Türkiye Cumhuriyeti’ni tehlikeye atacak, onu bir maceraya sürükleyecek şekilde olmamalıdır. Rahmetli Başbuğun üzerinde durduğu husus budur. Nitekim “9 Işık Doktrini”nin “ülkücülük” maddesinde buna temas eder. O ülkücülüğümüzün içine Türk dünyası veya dış Türkler de dâhil midir? Sorusunu ele alır. Şöyle cevaplar:

“Türk adını taşıyan herkes bizim sevgi ve ilgimizin çerçevesi içindedir. Bundan vazgeçemeyiz. Bu her milletin tabii hakkı olduğu gibi Türk milletinin de tabii hakkıdır. Bugünün Birleşmiş Milletler Anayasası, yeryüzünde yaşayan her millete ‘kendi mukadderatına hâkim olma’ (self determination) dedikleri prensibi kutsal bir prensip olarak ilân etmiştir. Bugün Afrika’da yaşayan ve bugüne kadar hiçbir bağımsız devlet kuramamış olan Zencilere dahi, bu hak kutsal bir hak olarak tanınır ve bunların her biri, yabancı boyunduruğundan ve sömürgecilerin elinden kurtulup bağımsızlığını alırken, başkalarının boyunduruğu altında tutsak bulunan Türklerin tutsaklıktan kurtulmasını istemek, dilemek, bunun için iyi niyetler taşımak, Türk olan herkes için en tabii ve kutsal bir haktır. Fakat biz ülkücülüğümüzde daima gerçekçi olmayı ve girişilecek faaliyetlerde Türkiye’yi hiçbir zaman tehlikelere, risklere, maceralara sürüklemeyecek bir yol üzerinde bulunmayı esas kabul ederiz. Ülkücülüğümüz bir macera fikri değildir. Ülkücülüğümüz, Türk milletinin en kısa yoldan, en kısa zamanda modern uygarlığın en üst kademesine yükseltilmesi, müreffeh, mutlu bir hayata erdirilmesi, kendi gücüyle ayakta durabilecek bir hâle getirilmesi ve her çeşit korkudan, baskıdan uzak olarak, hür, müstakil yaşaması ülküsüdür. Bu ülkü aynı zamanda Türk olan herkese karşı ilgi ve sevgi göstermeyi, onların mutluluğunu dilemeyi ve onların mutluluğunu, Türkiye’yi risklere, tehlikelere maruz bırakmaksızın, bırakmamak şartıyla sağlamayı çalışmayı içine alan bir Ülkücülüktür.” (Alparslan Türkeş, *Dokuz Işık/ Ülkücülük*)

Türk Birliği ülküsü Türkeş’e göre, her Türk milliyetçisinin, bir diğer tabirle, her ülkücünün en temel ideali, en esaslı bir kızılmasıdır desek yanılmış olmayız. Çünkü ona göre bütün dünya milletleri kendi birliklerini kurarken biz niye kurmayalım, mademki dış Türkler bizim milletimizdendir, bizler de Türk milliyetçisiyiz, o halde onları kardeş bilip, onların hürriyetlerini ve haklarını ve onların birliğini savunmak gerekir. Bu hususta şöyle demektedir. *“Türk birliği ülküsü, yeryüzündeki bütün Türklerin bir millet ve devlet halinde, bir bayrak altında toplanması ülküsüdür. Bunun tahakkuku, bazı kimselere ilk bakışta imkânsız gibi görünebilir. Birçok kimseler bunu zararlı bir hayal (ütopi) olarak da vasıflandırabilir. Fakat unutmamak lazımdır ki, her hakikat önce bir hayal ile başlar. Yine hatırlamak gerektir ki, 1919 yılında hür ve müstakil bir Türkiye kurmak için Anadolu’da dünyanın galiplerine karşı savaşa girişmek de çılgınlık ve hayal diye vasıflandırılmıştı. Fakat inanmış ve kendilerini bir ülküye vermiş olanlar, yurdu kurtarmaya ve müstakil bir Türkiye meydana getirmeye muvaffak oldular”* (Alparslan Türkeş, *Dokuz Işık/ Ülkücülük*)

Bu ifadelerle Türkeş’in anlatmak istediği, bir ülküdür. Gaspralı’nın dediği gibi, dilde, fikirde ve işte birlik sağlanmayınca Türk dünyası bir araya gelmez. Onları bir araya getirmek önce dilde, sonra fikirde sonra da işte birlikle sağlanır. Bütün dünya Türklüğünü bir

bayrak altında toplamak, onları tek bir devlet haline getirmek sınırların kaldırılması hepsinin kendi bayraklarını terk etmesi, devletlerini yıkması ve yeni bir devlet etrafında birlik sağlamaları demek değildir. Zaten bunu yapmak, en başta kendi ülkemizi tehlikeye atmak demektir. Başbuğın burada anlatmak istediği tıpkı bugün Avrupa birliğinin yapmış olduğu gibi, her devlet kendi bayrağını korurken, Avrupa birliği bayrağı altında önce 12, sonra yirmi kusur ülkeyi bir araya ve ortak bir para biriminde birlik haline getirdiği gibi, bir araya getirmektir. Türkiye'nin liderliğinde, siyasi, ekonomik, kültürel ve sosyal bir bütünlük, bir birlik oluşturmaktır. Bugün “Avrupa birliği” gibi, gelecekte niye bir “Türk birliği” olmasın?”. Nitekim onun böyle düşündüğü, aşağıdaki ifadelerinden de anlaşılacaktır.

“Türk birliği de sistemli çalışmak, fırsat kollamak ve her şeyden önce Türkiye’yi korumak ve yükseltmeye çalışmak suretiyle bir gün elbet hakikat olacaktır.” Bu sözlerin arkasından devamla şunları söyler: *“Zaman zaman hasis ve sinsî emellerin esiri bulunan bazı kimseler, bunu Türkiye’yi hemen Rusya’ya ve Türklerin yaşamakta oldukları diğer memleketlere taarruza ve harbe sürükleyecek bir macera fikri olarak göstermeye yeltendiler. Türk birliği fikrini güdenleri, Türkiye’yi kudreti dışında işlere sokarak felâkete yuvarlamak ve ‘memleketi yıkmak için birebir çareyi’ bulmuş olmakla itham ederek haklarında her çeşit iftira, hakaret ve işkenceyi reva gördüler. Hâlbuki Türk birliği ülküsünü taşıyan, iman sahibi insanlar, Türk milletinin sahip olduğu kudret ve imkânları gayet iyi hesaplayabilen kimselerdi. Sahip oldukları milli şuur, fikir ve ilim kabiliyetleri, Türk milletini her türlü maceradan korumak gerektiğini bilmelerine imkân sağlayacak durumda idi. Bunların hiç birisi memleketin harbe sürüklenmesini ve bugünkü sınırlar dışında mevsimsiz olarak gayretler sarf etmesini istemek şöyle dursun hatırandan bile geçirmiyordu. Türk birliğini güdenlerin ülküsü:*

1) *Önce her türlü insanlık haklarından mahrum edilmiş bulunan ve işkence ile imhasına çalışılan esir Türklerin neşriyat ve propaganda yolu ile haklarını korumak.*

2) *Diplomasi yolları ile bunlara her çeşit yardımı sağlamaya çalışmak*

3) *Arada, imkân nispetinde kültür birliği kurmaya çalışmak ve bunu kuvvetlendirmek*

4) *Esir bulunan Türk yurtlarının ayrı ayrı istiklal kazanarak, hür milletler topluluğu içinde lâyük oldukları yerleri almalarını sağlamaya çalışmak*

5) *Esir buldukları ülkelerden, mülteci ve muhacir olarak gelenleri sıcak bir ilgi ile karşılayıp her çeşit, kabil olan yakın hedeflere ulaşmaya çalışmaktan ibaretti. Bundan başka uzak bir hedef olarak da bağımsızlıklarını alacak Türk ülkelerinin ileride aralarında sağlam bir kültür birliği kurduktan sonra beraberce verecekleri bir kararla, büyük bir Türk birliği meydana getirmeleri dileği gelmekte idi.”* (Alparslan Türkeş, *Dokuz Işık/ Ülkücülük*)

Görüldüğü gibi Türk birliğinin, tıpkı bugünkü Avrupa birliği gibi, bir birlik olacağı anlaşılıyor. Türkeş bu sözleri söylediğinde ve bunları “Dokuz Işık Doktrini”nde yazdığı zaman Sovyetler Birliği henüz dağılmamış, Türk devletleri bağımsızlıklarını henüz almamışlardı. Bütün bunlardan sonra Türkeş, Türk birliğinin Türk milletine bir zararının olup

olmadığını sorar ve cevaplar: “*Bu düşüncelerde Türk milleti için acaba ne gibi zarar bulunabilir? Kanaatimce hiçbir zarar bulunamaz. Aksine olarak çok büyük faydalar vardır. Böyle bir ülkü, halka ve bilhassa gençliğe heyecan ve hız kaynağı olur ve Türkiye'nin kalkınması için daha çok çalışmayı sağlar. Sonra Ruslar 'Panlavizm' (İslav birliği), Almanlar 'Pancermenizm' (Cermen birliği), Araplar, Arap birliği, Yahudiler, Yahudi birliği, Yunanlılar, 'Enosis' diye Kıbrıs'ı isteyerek Yunan birliği peşinde koşarlarken, Bulgarlar, Bulgar birliği diye Makedonya ve Trakya üzerinde boş iddialarda bulunurken Türklerin 150 milyonluk kendi kardeşleri arasında bir birlik kurmak istemeleri neden günah sayılıyor? Her millet için milli birlik kurmak mukaddes bir hak kabul edildiği halde, bu hal neden Türkler için tanınmasın? Hele bu mukaddes hak ve dilek neden Türkiye'de suç ve cürüm olarak karşılanıyor?. Ve neden bu fikrin sahipleri 1944 yılında en ağır hakaretlere ve işkencelere uğratıldı?.. İnsaniyetçilik ve insan haklarına hürmette kendilerini ön safta göstermeye yeltenmiş olan o meşhur.. Türkçülük düşmanları için her çeşit insan haklarından mahrum yaşayan milyonlarca Türk'e insan gibi yaşamak hakkı sağlamayı dilemek neden cürüm sayılıyor?*” (Alparslan Türkeş, *Dokuz Işık/ Ülkücülük*)

Türkeş bu sözleri elbette Sovyetler Birliği dağılmadan çok önceleri söylemiş ve yazmıştı. O, Türk dünyasının bir gün bağımsızlığına kavuşacağını biliyordu. Nitekim tarih onu haklı çıkardı. 1989 yılından itibaren Sovyetler dağıldı ve Türk devletleri yavaş yavaş bağımsızlıklarını geri almaya başladılar. İşte o zaman kendisine “*Tarihin haklı çıkardığı lider*” denmeye başlandı. Türkeş, o tarihlerdeki parti toplantılarında bile esir Türklerin bağımsızlıklarına kavuştuğunu söylemiştir. Sözgelimi MÇP genel Başkanı seçildiğinde bu kongrede yaptığı konuşmada, “*Ülkücülerin komünizmin çökmesi ve esir Türklerin bağımsızlıklarını kavuşmasıyla iki büyük zafer kazandığını*” söylemiştir (A. Tekin, *Alparslan Türkeş ve Liderlik*, s.255). Türkeş, 1992 yılında da bağımsızlığına yeni kavuşan Türk Cumhuriyetlerinin liderlerine birer mektup göndermiştir. Bu mektup Türk lehçelerine çevrilmiştir. Başbuğ bu mektubunda devlet başkanlarından “*Türk Devlet Başkanları Daimi Konseyi*”, “*Türk Ekonomik İşbirliği Konseyi*” ve “*Türk Dünyası İlimler Akademisi*” gibi kuruluşların oluşturulmasını talep etmiştir. Ancak MHP iktidarla olmadığı için bunların hayata geçirilmesi pek mümkün olamamıştır. Ancak bugün Türkeş'in açtığı bu yoldan gidilerek bir takım işbirliği gerçekleştirilmiştir. Özellikle Türk Devletleri Zirve Toplantıları, Türk Cumhuriyetleri Parlamentoları Asamblesi, Türksoy, Türk Devlet Toplulukları, Dostluk, Kardeşlik ve İşbirliği Kurultayı, Türk Dünyası Belediyeler Birliği, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı vb..

Türkeş, 27 Aralık 1992'de Ankara Söğütözü'nde yaptığı bir konuşmada: “*Komünizmin illetini haykırdık. Çok şükür çöktü gitti. Esir Türklere hürriyet dedik, bize Turancı diye saldırdılar. Çok şükür o da gerçekleşti. Bu kadar isabetli görüşü olanlar başka ülkelerde iktidar olur!*” (A. Tekin, *a.g.e.*, s. 259)

Nitekim 21 Mart 1993'te Antalya'da yapılan “*Türk Devlet ve Toplulukları Dostluk, Kardeşlik ve İş Birliği Kurultayı*”nın açılış konuşmasında Başbuğun ele aldığı konular, onun Türk Dünyası ve Türk birliği için yapılması gerekenlerin neler olduğunun birer işaretiydi. Başbuğ şunları söylemişti:

“Yaşadığımız son yıllarda iki Almanya birleşti. Batı Avrupa Devletleri 12 devlet ve Millet bir Birleşik Avrupa Teşkilatı kurmaya başladı. Amerika’da ise, Amerika devletlerinin kendi aralarında işbirliğini sağlamak üzere kurmuş olduğu Pan Amerikan Teşkilatı faaliyet göstermektedir. Afrikalı devletler kendi aralarında Afrika Birliği kurulması yönünde güçlü akım ve teşkilatlanma faaliyeti içindedirler. Bu olaylar ümit verici gelişmelerdir, insanlar kendi aralarında sosyal, kültürel ve ekonomik ve siyasi işbirliğini ne kadar çok geliştirirlerse halkların refahı ve mutluluğu o ölçüde çoğalır ve artar. Bugün dünya üzerinde yaşayan 200 milyondan fazla nüfusa sahip Türk toplulukları olarak bizler de aramızda gerek kültür, gerekse ekonomik ve ticaret alanlarını kapsayan sıkı bir işbirliği kurabiliriz, kurmalıyız. Böyle bir işbirliğini gerçekleştirmemiz vatandaşlarımızın hızla kalkınmasının ve refaha ermesini sağlayacaktır. Türk toplulukları arasında yakınlaşma ve sıkı bir iş birliği kurulması başkalarına hiçbir zarar vermek ve saldırıda bulunmak gayesini gütmeyecektir. Gerçekleştirilmesi istenen dayanışma ve iş birliği faaliyetlerinin gayesi, dünyada barış içinde refah ve mutluluğu temin etmek olacaktır. Türkler dünyanın hangi bölgesinde bulunursa bulunsunlar, başka milletten olana komşularıyla veya iç içe yaşadıkları diğer topluluklarla dostluk ve iyi niyete, barışa dayalı yakın işbirliği içinde bulunmayı istemektedirler. Bunu belirttikten sonra, Ruslarla sürmekte olan münasebetlerimiz hakkında birkaç söz söylemek gerekli görülmektedir. Sovyetler Birliği dağılıncaya kadar birçok Türk bölgeleri, Rus sömürgeleri olarak yaşatılmıştır; fakat 21. Yüzyıla girmekte bulunduğumuz bu dönemden itibaren bu durum değişmelidir. Türkler, coğrafyanın ve tarihi olayların bölmüş olduğu çeşitli bağlantılar dolayısıyla Ruslarla dostça ve insan haklarına dayalı, demokrasi prensiplerine uygun çok sıkı bir işbirliği düzenlemelidir. Ruslarla kurulacak bu yeni münasebet düzeni başlıca şu ilkelere dayanmalıdır: 1. İlke mütekabiliyet ilkesidir. Her mesele aramızda münasebetler aynı ölçü, aynı nitelik ve nicelik içinde olmalıdır. 2. İlke ise, içişlerine karışmamak ilkesidir. 3. İlke, münasebetlerde taraflar eşit şartlarda ve eşitlik içinde bulunacaklardır. 4. İlke, taraflar daima eşit haklara sahip olacaklardır”

İşte Başbuğ Alparslan Türkeş’in Türk dünyası ve Türk Birliği hakkındaki kendi sözlerinden ve kitaplarından çıkarılan düşünceleri ana hatlarıyla bunlardan ibarettir. Doğumunun 100. ve vefatının 20. Yılında kendisini minnet ve rahmetle anıyoruz. Ruhu şad olsun. (Kasım, 2017)

Kaynaklar

Tekin, Arslan, *Alparslan Türkeş ve Liderlik*, Bilgeoğuz Yayınları, İstanbul, 2009

Türkeş, Alparslan, *1944 Milliyetçilik Olayı*, 2. Baskı, Orkun Yayınevi, İstanbul, 1972,

Türkeş, Alparslan, *9 Işık*, Kamer Yayınları, İstanbul, 1980

Türkeş, Alparslan, *Dış Politikamız ve Kıbrıs*, Kutluğ Yayınları, İstanbul, 1975

Türkeş, Alparslan, *Temel Görüşler*, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1975

Zengin, Cengiz, *Alparslan Türkeş ve Dokuz Işık*, Bilgeoğuz Yayınları, İstanbul, 2014